

Demografia

Codi: 101582
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500256 Antropologia Social i Cultural	OT	3	0
2500256 Antropologia Social i Cultural	OT	4	0
2501002 Geografia i Ordenació del territori	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Juan Antonio Módenes Cabrerizo
Correu electrònic: JuanAntonio.Modenes@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Es garanteix l'ús del castellà i l'anglès en la comunicació bilateral amb els alumnes que ho requereixin

Equip docent

Joan Sales Favà

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

Objectiu general: L'objectiu bàsic de l'assignatura és introduir l'alumnat en els trets bàsics de l'estudi de les poblacions humanes, tant pel que fa a la METODOLOGIA de l'anàlisi demogràfica com pel que fa al CONEIXEMENT dels fenòmens demogràfics més generals (MORTALITAT, FECUNDITAT i MIGRACIONS); saber interpretar l'efecte de la dinàmica demogràfica en l'estructura i el creixement de les poblacions, en el marc de la teoria de la Transició Demogràfica.

a) Familiarització de l'alumnat amb les principals tècniques quantitatives de l'anàlisi demogràfica.

- Calcular correctament els principals indicadors demogràfics.
- Conèixer els principis de la interpretació dels processos i fenòmens demogràfics.

b) Adquisició de coneixements sobre el comportament de les poblacions reals.

- Saber trobar i fer servir les principals fonts de dades demogràfiques.
- Conèixer a grans trets l'evolució recent dels principals fenòmens demogràfics.

c) Reforç dels elements lògics i analítics en relació amb els estudis de població.

- L'alumnat ha d'entendre la necessitat de disposar dels indicadors suficients per a interpretar les tendències demogràfiques.

Competències

Antropologia Social i Cultural

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Geografia i Ordenació del territori

- Analitzar i explicar els esdeveniments del món actual des d'un punt de vista geogràfic.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dominar el coneixement teòric necessari per plantejar problemes geogràfics de manera integrada i combinar un enfocament generalista amb una anàlisi especialitzada.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i interpretar problemes demogràfics.
2. Analitzar les principals dinàmiques del món actual des d'un vessant geogràfic.
3. Classificar els problemes relacionats amb els diferents fenòmens demogràfics.
4. Contrastar i comparar dades geogràfiques rellevants.
5. Identificar les idees i expressar-les amb correcció lingüística en diverses llengües.
6. Interpretar els esdeveniments del món actual a partir de la diversitat física, econòmica, social i cultural.
7. Plantejar problemes sobre la desigualtat, la distribució de la població, la urbanització, etc., al món.
8. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.

Continguts

Introducció

- 1: Fonts demogràfiques bàsiques.
- 2: Referència temporal: interpretació d'indicadors per edat.
- 3: Magnituds i indicadors.
- 4: Mortalitat
- 5: Formació i dissolució de parelles.

6. Fecunditat i Reproducció

7: Migracions

8: Estructures demogràfiques i creixement de la població.

Metodologia

El curs s'estructurarà a partir d'activitats dirigides i d'activitats autònomes on l'alumne aprendrà a desenvolupar autònomament els continguts de l'assignatura, amb el suport de professor en diferents nivells d'intensitat.

L'alumne ha de dedicar a l'assignatura un total de 150 hores. D'aquestes un 33% (50 hores) seran amb el conjunt del grup i el professor/a en activitats d'aula, seminari o laboratori informàtic (activitats conjuntes dirigides).

Les activitats conjuntes dirigides (50 hores) es divideixen en

- Presentacions magistrals, incloent-hi quan sigui necessari l'ús de les TIC (accés a internet, presentacions power-point) i la participació dels alumnes en forma de debats (50-70% del temps dirigit)
- Realització de pràctiques de càlcul i interpretació d'indicadores demogràfics en el laboratori informàtic (30-50% del temps dirigit).

Les activitats supervisades pel professor inclouran les tutories individuals i/o en grup sobre el seguiment del curs, específicament de les pràctiques periòdiques i lectura/es de curs.

Les activitats autònomes inclouran:

- Lectura/es obligatòries i voluntàries.
- Estudi per a exàmens i ampliació per iniciativa personal.
- Realització dels documents definitius de les pràctiques.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques dirigides	23,5	0,94	2, 4, 7
Pràctiques en laboratori informàtic	23,5	0,94	6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Treball en tutories individuals i en petits grups	10	0,4	4, 6
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació per a les proves escrites	20	0,8	5, 8
Lectures obligatòries i proposades	40	1,6	2, 6

Avaluació

- L'avaluació dels continguts es portarà a terme a través de dos exàmens parcials. Constaran de 4-5 preguntes curtes, en què es mesurarà la capacitat d'utilitzar els indicadors i mètodes en el context adient, i d'interpretar-los correctament des del punt de vista dels comportaments.
- L'avaluació de les pràctiques es farà a partir dels dossiers d'informes individuals. La participació en la discussió de resultats al final de cada classe pràctica serà un element important.
- Hi haurà avaluació del qüestionari sobre la bibliografia obligatòria.

Qualificació: La qualificació dels dos exàmens parcials representa el 35% del valor total (17,5%+17,5%), l'avaluació de la lectura obligatòria el 15% i l'avaluació de les pràctiques representa el 50% restant. Per aprovar l'assignatura caldrà haver obtingut una mitjana de 5 en els exàmens, amb una nota no inferior a 4 en cap d'ells.

La nota final és la mitjana ponderada de totes les notes i els exercicis i exàmens no realitzats comptaran com a 0 (zero). Els exercicis pràctics lliurats fora del termini establert no seran rebuts i es consideraran no realitzats (nota 0, zero).

Hi ha dret a reavaluació, que es realitzarà la data prefixada per la coordinació docent del grau. No es podrà reavaluar conjuntament la part de continguts (exàmens), la lectura obligatòria i la part pràctica (dossier de pràctiques); cal haver aprovat exàmens o dossier de pràctiques, com a mínim. Només podran ser reavaluats aquells exàmens i exercicis realitzats i/o lliurats en els terminis indicats.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació de la lectura obligatòria	15%	0,5	0,02	1, 2, 3, 5, 6, 7
Avaluació teoria (exàmens parcials)	35%	2,5	0,1	1, 3, 4, 5, 8
Elaboració documents finals pràctiques	50%	30	1,2	1, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

Lectura obligatòria: LIVI-BACCI, M. (2009) Historia mínima de la población mundial. Barcelona: Crítica.

Manuels i llibres sobre metodologia demogràfica

ARROYO, A., E. MANZANERA, Y A. PASCUAL -EdS- (2007), Estadísticas demográficas y sociales. Difusión estadística. Jaén: Universidad de Jaén.

PRESSAT, R. (1983). El análisis demográfico. Madrid: FCE.

TAPINOS, G. (1988). Elementos de demografía. Madrid: Espasa Calpe.

Dinàmiques demogràfiques a distintes escales.

CABRÉ, A. (1999), El sistema català de reproducció, Barcelona, Proa.

THUMERELLE, P-J. (1997) Las poblaciones del mundo, Madrid: Cátedra.

Enllaços i bibliografia adicional se subministraran a les classes.